

Στόν τουρισμό υπάρχει μεγάλη άνεργία καί υποαπασχόληση

Ἡ Δέσποινα Μπαράκη - Πολυχρονίου Πρόεδρος τοῦ Σωματείου Διπλωματούχων Ξεναγῶν ἀνέλυσε τὰ προβλήματα πού ἀντιμετωπίζουν τὰ τουριστικά ἐπαγγέλματα, καί ἰδιαίτερα οἱ ξεναγοί, μέ τήν οικονομική κρίση.

«Σ' ὁλόκληρη τήν Ἑλλάδα υπάρχουν περίπου 1600 ξεναγοί», εἶπε ἡ κα. Μπαράκη. «Στή μεγάλη του πλειοψηφία - περίπου τό 90% - τό ἐπάγγελμα τοῦ ξεναγοῦ εἶναι ἐπάγγελμα γυναικεῖο ἐπειδή εἶναι ἐποχικό καί δέν προσφέρει στόν ἐργαζόμενο ἄντρα ἐπαγγελματική κατοχύρωση καί δυνατότητα καριέρας, καί γιά τόν πρόσθετο λόγο ὅτι μέχρι πρῖν ἀπό λίγο δέν παρείχε κοινωνική ἀσφάλιση.

Ἡ τουριστική περίοδος ἀρχίζει στά μέσα τοῦ Μάρτη καί φτάνει ὡς τόν Ὀκτώβρη. Τό 1982, ὅπως προκύπτει ἀπό τὰ στοιχεία τοῦ ΙΚΑ, ἐργάστηκαν κατά τήν περίοδο Ἰανουαρίου - Μαρτίου περίπου 400 ξεναγοί, τήν περίοδο Ἀπριλίου - Ἰουνίου περίπου 700, ἀπό τόν Ἰούλιο ὡς τό Σεπτέμβριο 850 καί ἀπό τόν Ὀκτώβριο ὡς τό Δεκέμβριο γύρω στούς 400. Φυσικά δέν εἶναι ἀπαραίτητο νά εἶναι οἱ ἴδιοι ξεναγοί αὐτοί αὐτοί πού ἐργάστηκαν αὐτούς τούς δώδεκα μῆνες. Γιά μιά περίοδο, λοιπόν, ἕξι μηνῶν τουριστικῆς αἰχμῆς, τὰ ἔσοδα τῶν ξεναγῶν πρέπει νά καλύψουν τὰ ἔξοδα ἑνός χρόνου. Πάλι ἀπό τὰ στοιχεία τοῦ ΙΚΑ προκύπτει ὅτι τό 1982 ἕνα μεγάλο ποσοστό ξεναγῶν εἶχε ἔσοδα

πού δέν ξεπέρασαν τίς 300.000 δρχ., πράγμα πού σημαίνει ὅτι μόλις συμπλήρωσαν τό ὄριο εἰσοδήματος τοῦ ἀνιδείκευτου ἐργάτη πού τοῦ ἐπιτρέπεται νά συμπληρώσει τό λιγότερο 300 ἡμερομίσθια γιά νά μπορέσει νά ἀσφαλιστεῖ στό ΙΚΑ. Πολλοί ξεναγοί πραγματοποίησαν ἔσοδα κάτω ἀπό 200.000 δρχ. καί δέν συμπλήρωσαν τά ἀπαιτούμενα ἡμερομίσθια γιά πλήρη ἀσφαλιστική κάλυψη».

Οἱ ἐργοδότες πιέζουν γιά χαμηλότερες ἀμοιβές

«Ο ἄριστος ἐστὶν ἴσως ὁ πῶς εὐαίσθητος τομέας τῆς οἰκονομίας», συνέχισε ἡ κα. Μπαράκη, «καί ἐπηρεάζεται ἄμεσα ἀπὸ ὅποιοδήποτε οἰκονομική, πολιτική ἢ ἄλλη κρίση. Ἐκτός λοιπὸν ἀπὸ τὸν ἐποχικὸ τοῦ χαρακτήρα αὐτῆ τῆ στιγμῆ ὁ τομέας αὐτὸς παρουσιάζει μεγάλη ἀνεργία καί ὑποαπασχόληση.

Σέ περίοδο ὑποαπασχόλησης οἱ ξεναγοί δέχονται πιέσεις ἀπὸ τοὺς ἐργοδότες, τίς τουριστικές ἐπιχειρήσεις, γιά χαμηλότερες ἀμοιβές ἀπὸ αὐτές πού καθορίζουν οἱ συλλογικές συμβάσεις ἐργασίας. Τά τελευταῖα τρία χρόνια οἱ ἐργοδότες ἀρνοῦνται νά υπογράψουν συλλογικές συμβάσεις καί ἀρνοῦνται νά καταβάλουν τά δῶρα Χριστουγέννων καί Πάσχα. Μόνο σέ ἐλάχιστες περιπτώσεις πού ὀρισμένες Ἐπιθεωρήσεις Ἐργασίας αὐτεπάγγελτα πίεσαν τοὺς ἐργοδότες, ὑποχρεώθηκαν νά καταβάλλουν τά δῶρα στοὺς ξεναγούς. Ἀποτέλεσμα αὐτῆς τῆς ἀρνητικῆς καί καταχρηστικῆς ἀντιμετώπισης μας ἀπὸ τοὺς ἐργοδότες εἶναι νά καταφεύγουμε ἐδῶ καί τρία χρόνια στό Διαιτητικὸ Δικαστήριον γιά τίς συλλογικές συμβάσεις καί σέ μνησεις καί ἀγωγές γιά τὴν καταβολὴ τῶν δῶρων.

Ἐνα ἄλλο σοβαρὸ πρόβλημα πού ἀντιμετωπίζουμε τά τελευταῖα χρόνια καί ἐπιτείνει τὴν ἀνεργία τῶν Ἑλλήνων ξεναγῶν εἶναι ἡ συνεχῶς αὐξανόμενη τάση ξένων, κυρίως, τουριστικῶν γραφείων, νά χρησιμοποιοῦν ξένους ἀρχηγούς γκρούπ ἀντὶ Ἑλλήνων ξεναγῶν. Ἄτομα ἄσχετα, μὲ γνώσεις ἀμφίβολης ποιότητας τείνουν νά ὑποκαταστήσουν τὴν Ἑλληνίδα ξεναγὸ, παρὰ τὴν αὐστηρὴ ἑλληνικὴ νομοθεσία, τίς ἐγκυκλίους τοῦ ΕΟΤ καί τὴν βοήθεια τῆς τουριστικῆς ἀστυνομίας.

Ἀποκέντρωση καί κοινωνικοποίηση τοῦ τουρισμοῦ

Γιά τό μέλλον θά εἶχαμε νά προτείνουμε στοὺς ἀρμόδιους φορεῖς τά ἑξῆς: ἀποκέντρωση τοῦ τουρισμοῦ καί πλατεῖα ἀνάπτυξη τοῦ ἐσωτερικοῦ τουρισμοῦ σέ κοινωνικοποιημένη βάση μέσω συνδικάτων, μαζικῶν φορέων καί τῆς τοπικῆς αὐτοδιοίκησης. Ἡ ἐνταξη τοῦ ξεναγοῦ, σέ ἐπαγγελματικὴ φυσικὰ βάση, σέ τέτοια προγράμματα καί τὴν ὑποαπασχόληση τῶν ξεναγῶν θά καταπολεμήσει καί θά παίξει σημαντικό ρόλο στὴν πολιτιστικὴ ἀνάπτυξη τῆς χώρας. Ἐνῶς ἄλλος τομέας ὅπου θά μπορούσαν νά ἐργαστοῦν οἱ ξεναγοί εἶναι στὴν ξενάγηση σχολειῶν. Ἐχομε παρατηρήσει ὅτι στίς ἐκπαιδευτικὲς ἐκδρομές τῶν σχολειῶν οἱ μαθητές ἔχουν ἐλάχιστη ἢ καμμία πληροφόρηση γιά τό τί βλέπουν στοὺς ἀρχαιολογικοὺς χώρους καί στά μουσεῖα πού ἐπισκέπτονται. Ἐτοίμη ἡ ἐκπαιδευτικὴ ἐκδρομὴ δέν ἔχει στὴν πραγματικότητα κανένα ἐκπαιδευτικὸ χαρακτήρα.

Προτείνουμε λοιπὸν, τῆ δημιουργία τέτοιων προγραμμάτων ἐσωτερικοῦ καί σχολικοῦ τουρισμοῦ καί τὴν ἐνταξη τῶν ξεναγῶν σ' αὐτά»